

Şapur Qasimi

(əvvəli ötən sayımızda)

Birincisi, bu könüllü kurslar pulludur, deməli dövlətin hərtərəlli iqtisadi terrora məruz qoyduğu türk milletinin çox az hissəsi bu kurslardan istifadə edə bilər. İkincisi, bu kursların səviyyəsi ancaq türk dilində, həm də fars əlifbə ilə ancaq yazıl oxumağı öyrənmək dərəcəsində olmaqla, türk dilində neinki alı tehsil, hətta orta tehsil billyi vermediyindən, kütüvəli tətbiq sahələrinin mövcud olmaması səbəbindən bu sərəncam heç bir əhəmiyyət kəsb etmir. 82 milyon əhalisi olan İranın dövlət dili, bu əhalinin cəmi 9-10 milyonunu təşkil edən fars milletinin dili olması, əhalinin cəmi 0,55 faizini təşkil edən ermənilərin məktəb, qəzet və s. mədəni vahidlərinə fars dövlətinin dövlət bütçəsindən və «qara kassadan» külli miqdarda vəsait xərcləndiyi, əhalinin təxminən 1 (bir) faizini təşkil edən ərəblərin dilinin siyasi məqsədlərlə, islam dili olduğunu bəhanə edərək ibtidai sinifdən, yəni dördüncü sinifdən başlayaraq orta məktəb tamam olana qədər, bütün orta məktəblərdə 8 (səkkiz) il tədris edilməsi, dövlət bütçəsindən maliyyəleşməklə yanaşı, dövlətin konstitusiya qanunu ilə (qanuni-əsasi, 116-ci maddə) təsbit edilməsi müqabılındə, 50 milyon türkün, 5 milyon kürdünlərin, bələc, lər və s. milletlərin dilində məktəblərin qadağan edilməsi fars şovinizminin İrandakı vəhşi siyasetini sübut edən amillərdən biridir.

1926-cı ildən 1978-ci ilədək Pehləvi sülalesinin türklərə qarşı etdikləri amansız qətlamlar nə də ki, 1978-ci ildən bəri R. Homeyninin qurduğu molla rejiminin türk milletinə qarşı törendiyi cinayətlər ne unudula, nə də cavabsız qala bilməyecək.

Bu gün şovinist fars molla rejimi SSRİ qurulduğundan sonra bolşeviklərin XDIK-cinin (NKVD) qərarları əsasında «ikilik», «üçlük» adlanan «inqilab məhkəmələrinin» milyonlarla gənəhəsiz, insanların bir neçə dəqiqliğində heç bir sübut olmadan ölüm hökmü fərman verib həyatlarına son qoyduğu kimi, «Ettelaat»ın (İran İslam İngiləbi Keşikçiləri Ordusunun məxfi, xüsusi xidməti) çıxardığı qərarlara əsasən «İngilab məhkəmələri» öz qanuni hüquqlarını, dinc nümayişlər, mətbuat vasitələri və s. bütün dünyada, beynəlxalq məqyasda tanınan əzələ üsullarla, həm də beynəlxalq hüquq və insan hüquqları normalarına cavab veren hüquqlarını tələb etdiyinə görə türk milli feallarını ölüm cəzasına məhkum edərək qətlə yetirir, ya da uzun müddət işgəncələrə məruz qoyulduğdan sonra böyük müddətlərə azadlıqdan məhrum etməklə İranda türk milli azadlıq ruhunu qırmağa çalışırlar.

Ey mollalı, mollahsız fars şovinistləri! Qulağınızı açıb eşidin və yaxşı yadda saxlayın. Səkkiz min ildən çox təkcə şanlı dövlət tarixi olan türk milletinin azadlıq iradəsini onun ən çetin, təməzzüldə olan dövrlərində bəle kələ-kələlər qırı bilməyib. Artıq türklerin çox hissəsinin öz müstəqil dövlətində yaşayaraq, vahid türk bayraqı altında birləşməkdə olduğu bir vaxtda, bir ölüb, min dirilən türk milletinin azadlıq iradəsini qırmağa erməni şovinizmi kimi, ilana zə-

her daşimaqla öz mövcudluğunu təmin etməyə çalışan fars şovinist molla rejiminin heç zaman qeyrəti çata bilməz. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətinin sizin doğma qardaşınız olan ermənilərə verdiyi tarixi dərs, Ərdoğanın bir kəlmə şeirle bütün İrani zəlzələ nisbetində nehrə kimi çalxalaması, fars şovinizmini titrətməsi, türk silahı və türk döyüş qaydası ile döyüş rühünən dünyanın ən inkişaf etmiş iri dövlətlərinin hərb elminə daxil edilib öyrənilmesini qulağınızda sırga edib, türk demişkən «Qatırçının qatırını hürkütməyin». Əks halda Azərbaycan er-

mazdır. Fars milleti də şielik, islam nağılı ilə başqa millətlərin hüquqlarını tapdalamadaqdan el çəkib, başqa millətlərin maraqları ilə, o cümlədən türklər, uyğun gələn öz milli maraqları çərçivəsində səmimi əməkdaşlıq etsələr, bu onlara uzun müddəli sabit inkişaf etməyə şərait yaratmış olar.

Bu hal tekce «müsəlman şəhərə farsların türklərə münasibətində özünü göstərmir. İraqda bir neçə yüzillik ərzində Mosul, Kerkürk türklərinə «müsəlman sünə» ərəblərin münasibətində də çox aydın göstərir. İngilislerin ərəblərə qarşı etdiyi işgalçi

si bir türk birliyi ancaq və ancaq bütün türkləri vahid, monolit millet halında birləşdirə biləcək ümumtürk ədəbi dili, ümumtürk milli mənafələri üzərində qurulabilir. Hər hansı bir digər əsas üzərində qurulan türk birliyi, eyri özül üzərində tikilən bina, eleylik zəif zəlzeləden uçan kimi, hər hansı kiçik anlaşılmazlıqdan, fikir ayrılığından dərin çat verərək daşılmışa mehkumdur. Başqa dinin, diliñ daşıyıcıları ilə dünyada və Türk Dövlətləri Birliyinin və ya Turan dövlətinin etrafında baş verən prosseslərdən asılı olaraq hər hansı lokal bir birliyə, ittifaqa girmək əlbette ki,

tinin qurulması heç bir halda mümkün deyil. Ümumtürk ədəbi dili mövcud olmadan Türk Dövlətləri en yaxşı halda birliyə daxil olan türk ölkələrinin vətəndaşlarının və dövlətlərə münasibətlərində ingilis və ya hər hansı bir dildən istifadə edilməsi zəruri olan Avropa birliyi kimi bir qurumda birləşə bilər. Bu isə ne Türk Milli Birliyi, ne Turan dövləti, ne də sonuncu olaraq Türk Dövlətləri Birliyi anlamına gəlməyəcək. Məhz buna görə də İranın fars dövləti islamın şielik cəryanından şüar kimi istifadə etməklə müəyyən müddətə bəzi qoşu ərəb dövlətlərini dini

Turan hansi əsaslar üzərində qurulmalıdır?

mənilişin Azərbaycanın dinc əhalisinis ateşə tutması müqabılındə onlara döyüş meydandanı divan tutması kimi, son yüz ildə İranda dinc türk əhalisine qarşı etdiyiniz cinayətlərin cəzasını bir gün döyüş meydanında alacaqsınız. Biz türklər sivil millət olaraq heç bir millətin öz ərazi-sində, müstəqil yaşamaq, öz milli maraqlarını beynəlxalq hü-

mühərribədə ərəblərin müqəddəs saylığı məkanlarını ərəblərin özündən çox qoruyan Osmanlı türklərinə qarşı həm tarixdə, həm də bu gündü Türkiyəye olan münasibəti də bütün türklərə dərs olmalıdır. «Ərəbistanlı Lavrens ayamalı ingilis kəşfiyatçı Tomas Lavrens yazar ki, — «Hə, ərəbləri türklərin üzərinə mən qaldırdım. Ancaq ərəbləin

beynəlxalq münasibətlər üçün təbib və zəruri haldır.

Alparslan Türkeşin 1960-ci illərdən yayılan Türk-İslam məfkurəsinə əsaslanan türk birliyi ideyası da məhz ne Türk Milli Birliyinin, ne də Türk Dövlətləri Birliyinin islam və yaxud hər hansı bir dini əsasda reallaşmasının qeyri-mümkin olması səbəbindən xülya olaraq qalır. Ey-

əsaslarla əsarete almaqla yanaşı, özlərinin əsas məqsədine yəni, Əfqanistanda fars dili qrupuna yaxın olan dillərdə danışan puştun və s. əhalidən istifadə etməklə Əfqanistanı işgal edərək, əhalisi fars olan tacikləri İrana birləşdirməklə, Cənubi Azerbaycan, İran Türkmenistəni, əfsərlər və s. türklər İrandan ayrıldığı halda cirdən dövlətə çevrilmək təhlükəsindən xilas olmayı düşünlər. Ziya Gökalpın «Türkiyəçilik» fikrinə gəldikdə isə, böyük türk milletinin ayrı-ayrı «Türkiyəçilik», «Azerbaijançılıq», «Qazaxıstançılıq», «Özbəkistançılıq», «Türkmençilik», «Qırğızstançılıq» kimi kiçik hissələr bölməkle, onları bir-birinə yadlaşdırmaqla, başqa millətlərin əsareti altına düşüb, assimiliyasiya edilməsini asanlaşdırmaqdən başqa heç bir anlama gelmir. **Bundan başqa ayrı-ayrılıqda Türkiyənin və digər türk dövlətlərinin, eləcə də hətta vahid, monolit Turan dövlətinin islam ölkələrinin lideri olmaq cəhdini hökmən ərəb dövlətləri və fars dövləti ilə toqquşmanın qarşılımaz edəcək ki, bu da bu gənəri güc mərkəzləri olan türk düşmənlerinin artıq bu gün hazırlamağa çalışdığı əsas məqsədlərdən biridir.**

Bu gün şovinist fars molla rejimi SSRİ qurulduğundan sonra bolşeviklərin XDIK-cinin (NKVD) qərarları əsasında «ikilik», «üçlük» adlanan «inqilab məhkəmələrinin» milyonlarla gənəhəsiz, insanların bir neçə dəqiqliğində heç bir sübut olmadan ölüm hökmü fərman verib həyatlarına son qoyduğu kimi, «Ettelaat»ın (İran İslam İngiləbi Keşikçiləri Ordusunun məxfi, xüsusi xidməti) çıxardığı qərarlara əsasən «İngilab məhkəmələri» öz qanuni hüquqlarını, dinc nümayişlər, mətbuat vasitələri və s. bütün dünyada, beynəlxalq məqyasda tanınan əzələ üsullarla, həm də beynəlxalq hüquq və insan hüquqları normalarına cavab veren hüquqlarını tələb etdiyinə görə türk milli azadlıq ruhunu qırmağa çalışırlar

quq normaları daxilində müdafiə etmek, başqa milletlərə dinc yaşınaqı yaşamaqla inkişaf etmek hüququnu danmiriq. Lakin sizde yaddan çıxarmayı ki, hər bir şəxsin şəksi hüququ, hər bir millətin milli hüququnun serhəddi, başqa şəxsin və millətin hüquqları sərhəddindən bitir. Bu bizim keşfimiz olmayıb, qədim Roma hüququnun yarandığı gündən hamının qəbul etdiyi obyektiv hüquqi qanundur. Təbiətin təbii ekoloji tarazlığını, qanunları pozanların bir qədər tez, bir qədər gec təbii fəlakətlərlə üzleşməsi qaćılmaz olduğu kimi, başqa milletlərin hüququnu pozan milletlərin özünün bu fəlakətə düşər olması da qaćıl-

ıllərlə siyindiqləri türklərə qarşı beşə vəhşilik edəcəyini, amansızlıq qan tökeçəklərini düşünərək. Bir sıra məhəllələri dolasarkən əreblərin yaraqızsı türk esərələrini neçə amansızlıqla öldürdüyüne baxa bilmədim. Ərəb vəhşiliyindən diksndim». (Xan Bahadur Tərəli. «Türkler»). Hər hansı bir dinc etiqad etməsi hər bir insanın şəksi işi və hüququdur. Bu gün türk dünyasının, heç bir şübhəsiz lideri olan, sayın Ərdoğanın islam diniñə etiqad etməsi heç də, vahid, unitar Turan dövlətinin və ya Türk Dövlətləri Birliyinin islam dini və hər hansı bir dini inanc əsasında qurulmuş olduğu üçün əsas ola bilmez. Hər han-

ni zamanda Ziya Gökalpın irəli sürdüyü, — «Türkiyə üçün utopik türkçülük, turancılıq deyil, real olaraq Türkiyeçilik önemlidir», — fikrində də müəyyən heqiqət olduğunu kimi, həm də ümumilikdə nəinki Türkiyə, eləcə də bütün türk dünyasını məglubiyətə məhkum edə biləcək sehv düşüncəsindən qaćılmaz. Turan dövlətinin yaradılmasının əsası olan Türk Milli Birliyi, yəni, tam eyni dildə danışan vahid, monolit birliyi olan Türk milleti mövcud olmadan, Turan dövlətinin, deməli, bu dövlətə daxil olan türk xalqlarının hamısının anlaşmasına təmin edə biləcək vahid, ortaq, ümumtürk dövlət dili olmaq, monolit Turan dövlət-

(ardı gələn sayımızda)